

Floraväkteriet i Västmanlands län 2016

Under året har totalt 523 besök registrerats i floraväkteriet (2015: 478 besök) på sammanlagt 334 lokaler för nationellt rödlistade växter och 146 lokaler för länslistade växter, totalt 480 lokaler. Det innebär att ett antal lokaler har besökts vid flera tillfällen, ibland också av flera personer. Antalet rapporter för floraväktarterna är betydligt större, beroende på att flera rapportörer detaljerat redovisat enskilda plantor eller bestånd. Vid inläggningen i projektet har rapporterna samlats till befintliga eller i många fall nya lokaler.

Besöken är ojämnt fördelade över länet. Västerås, Sala, Fagersta, Köpings och Surahammars kommuner är välbesökta medan aktiviteten framför allt i länets sydvästligaste del är låg.

Fördelningen av besöken på kategorier är som följer.

Akut hotad - CR

Inga kända förekomster i länet.

Starkt hotad - EN

Totalt 62 besökta lokaler enligt följande.

<i>Art</i>	<i>Besökta lokaler</i>	<i>Lokaler med fynd</i>
Brandnäva	4	2 (+1 osäker)
Fältgentiana	15	11
Grusnejlika	4	4
Kärrnäva	1	1
Mosippa	31	30
Ryl	7	7

Kommentarer: Av särskilt intresse är att brandnäva har återfunnits på ett par av lokalerna från i fjol. Några av lokalerna för fältgentiana är små och mycket utsatta. Floraväktare har initierat och medverkat i skötseln av flera av lokalerna. Det gäller även flera av mosipplokalerna. Några av dem är mycket små och består bara av någon enstaka planta. Floraväktare gör insatser dels genom skötsel av miljöerna, dels genom insättningsförsök.

Sårbar - VU

Även för de sårbara arterna har totalt 62 lokaler besökts.

<i>Art</i>	<i>Besökta lokaler</i>	<i>Lokaler med fynd</i>
Hartmansstarr	1	1
Hällebräcka	7	4

2016-12-15

Knottblomster	3	1
Knölvial	3	3
Lungrot	5	5
Mellanlumner?	1	1
Nordslamkrypa	1	1
Röd skogslilja	1	1
Sanddådra	1	0
Slätterfibbla	16	14
Toppjungfrulin	2	2
Vanlig backsippa	21	20

Kommentarer: Särskilt anmärkningsvärt är att knottblomster bara har återfunnits på en enda lokal och med en enda planta. Fortsatta eftersök får göras under nästa år. Flera nya lokaler för slätterfibbla har tillkommit. Fyndet av mellanlumner är föremål för granskning.

Nära hotad - NT

Registrerade lokaler för följande NT-arter har besökts, totalt 210 lokaler. Inom parentes besökta lokaler/lokaler med fynd.

Backklöver (5/5), backsmörblomma (22/22), backtimjan (26/26), bolmört (2/1), brunklöver (3/3), bågsäv (1/1), desmeknopp (4/4), fyrling (1/1), hålot (1/1), höstlåsbräken (1/1), klasefibbla (11/10), knärot (22/19), korskovall (3/3), ljus solvända (2/2), majviva (2/2), månlåsbräken (15/12), pilblad (6/6), riddarsporre (1/1), rödlånke (3/3), skogsklocka (37/35), smalruta (1/1), storgröe (6/5), strandlumner (4/3), strandviol (3/3), trubbdaggkåpa (2/2), vanlig sandviol (5/3), åkerkål (2/2), ängsnattviol (1/0), ängsskära (16/11), ävjebrodd (1/1), ävjepilört (1/1)

Många av lokalerna är nyregistreringar. Registreringen av äldre lokaler för flera av NT-arterna är fortfarande inte fullständig. Åtskilliga av årets lokaler är nyskapade och flertlet härrör från en inventering som genomförts av Västerås kommun i tätortsnära områden. Inventeringen har resulterat i många nytillkomna lokaler för "back-arterna". Inventeringen indikerar även att många förekomster av backsmörblomma, backklöver och backtimjan i Mälarnära miljöer kan vara okända. Även knärotslokalerna är i stor utsträckning nya. Ett stort antal rapporter av svedjenäva som påträffats i brandområdet under året har inte förts in i floraväxteriet.

Särskilt anmärkningsvärt är fyndet av höstlåsbräken. En äldre lokal är utgången sedan många år och fyndet innebär att arten åter kan betraktas som bofast i länet.

Länsarter

Totalt 146 lokaler för arter på den preliminära länslistan har besökts. Flera av lokalerna är nyregistreringar.

Lokaler för följande arter har besökts: Adam och Eva, blodnycklar, brudsporre, buskstjärnblomma, dvärgnäckros, fjäderklint, fjällhüllebräken, fjällskära, grådraba, gulplister, gulsippa, hasselört, höskallra, kambräken, knutnarv, korsslamkrypa, krissla, Kung Karls spira, kärrknipprot, lundvårlök, mandelblomma, mossnycklar, murruta, Natt och Dag, nästrot, odört, parkgröe, purpurknipprot, rosenpilört, skogsknipprot, skogsnycklar, skärmstarr, slankstarr, sloknunneört, smalfräken, smörbollor, sommarfläder, stor ormrot, sötvedel, trådfräken, vargtörel, vingvial, vätteros, älvväxing och ängsgentiana.

Diskussion pågår löpande om vilka arter som är intressanta att följa och listan blir föremål för revidering allt eftersom kännedomen om länets flora ökar.

Art- och habitatdirektivets annexarter

Av art- och habitatdirektivets kärlväxtarter förekommer i länet endast ävjepilört och hällebräcka (annex 2) samt slättegubbe och lummerarter (annex 5). De tre förstnämnda ingår i floraväxteriet och samtliga kända lokaler är registrerade. Av lummerarterna är endast de rödlistade (strandlumner, mellanlumner?) föremål för floraväxteri.

Nationellt prioriterade arter

Äldre och nyare uppgifter om de nationellt prioriterade arterna vit kattost, myrstarr, slätterfibbla, mosippa, och knottblomster är genomgångna enligt önskemål. Myrstarr har aldrig påträffats i länet. För de övriga arterna har samtliga lokaler från 1970 och framöver registrerats i floraväxteriet med undantag för några som inte går att närmare lokalisera, från Ulf Malmgrens Västmanlandsflora samt från Upplands- och Sörmlandsfloran.

Validering

Kvalitetsgranskning av lägesuppgifter sker löpande i floraväxteriet och är sannolikt den mest arbetskrävande delen i valideringen. I relativt få fall torde artbestämningstveksamheter föreligga och där kan man i vissa lägen behöva anlita externa granskare. Anvisningar för valideringen i floraväxteriet emottas.

Floraväktare och rapportering

Under året har 17 floraväktare varit mer eller mindre aktiva. Flera andra personer har också rapporterat förekomster som lagts in i floraväxteriet. Särskilt Hans Rydbergs inventering i Västerås kommun har fört med sig många nya lokaler.

Information om hur man rapporterar i floraväxteriet har skickats ut vid ett par tillfällen och flera floraväktare har kunnat rapportera direkt i projektet, vilket underlättat sammanställningsarbetet.

För närvarande är totalt 1891 lokaler registrerade. en ökning med 341 lokaler sedan årsskiftet. Ökningen är delvis föranledd av att betydande antal äldre rapporter lagts in. Årets inventerings- och floraväktarverksamhet bidrar med 173 nya lokaler.

Övrigt

Information om floraväxteriet har getts vid föreningens årsmöte och höstmöte och presentboken "Upptäck blommornas värld" har delats ut till välförtjänta floraväktare. En exkursion till Arbogatrakten genomfördes den 30 juli varvid deltagarna bjöds på fältlunch.

Bidraget till verksamheten har liksom tidigare år använts till reseersättning till floraväktare, till floraväktarutflykt och till kostnader i samband med administrationen (samordnarmöte m.m.).

Sammanställningsarbetet har utförts av Bo Eriksson och Einar Marklund. Einar Marklund har ansvarat för hanteringen i Artportalen.